
Tapeet Võru Kreuzwaldi muuseumi Kalevipoja toas

Töö teostasid: Jane Ansmann ja Kristel Kevvai

1. Kuna värvitoonid tapeedi käsitsi trükkimiseks pidime ise kokku segama, siis selleks et saada võimalikult ligilähedast muljet vanast taastatud tapeedist, katsusime värvikaardi abil toone tuvastada.

2. Toonide tuvastamisel olid abiks ka varasemalt kasutatud värvijääkidega šabloonid, millelt sai toonikaardi ajal kasutatud värvide jälgi aetud. Šabloone oli kokku 7, ja erinevaid toone 5.

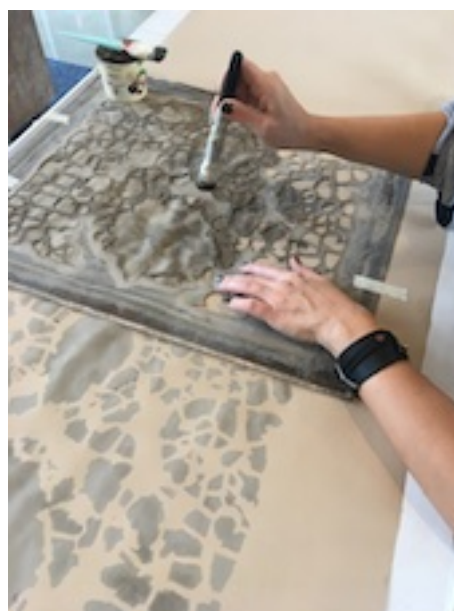
3. Värv põhjaks kasutasime kuivseguna kaseiinvärvi, mida toonisime looduslike pigmentidega. Kuna looduslikud värvid kokkusegatuna pikalt ei säili, siis koostasime kõigepealt retseptid, et saaksime hiljem vajadusel uuesti sama tooni kokku segada.

*Enne trükkima asumist korrastasime eelmise restauraatori valmistatud šabloone. Kuna õli, mis kaitseb pappi värvist läbiimbumise eest, oli ajaga ka vahepeaberitesse imunud ja need šablooni külge kleepinud, pidime selle õrnalt šabloonist eemaldama. Osa paberit saime õrnalt riideaurutiga šabloni küljest lahti ja veidike pidime ka skalpelliga kaasa aitama. Aga suur rõõm oli näha, et šabloonid olid ajale nii kenasti vastu pannud. Veidi olivaja siit-sealt mõni sillake niidi ja nõelaga siduda ja olidki valmis trükkimiseks!

4. Trükkimiseks proovisime erinevaid rullikuid ja pintsleid ning meie jaoks osutus kõige täpsemaks ja mugavamaks tööriistaks teibitud puudripintsel.

5. Et olla kindel kas olemolevatest šabloonidest ikka vajaminev muster kokku moodustub, tegime ka 0,5m² suuruse proovitüki. Selgus, et viimistlevat täpirida selle šablooniga teha ei saa, sest täpid väiksevõitu ja meie kasutuses olevate šabloonide mustri- ja kahjuks ei kattu.

6. Õuest leidsime paraja töölaua ja hakkasime sobivat šablooni meisterdama. Materjaliks valisime läbipaistva PVC, et oleks lihtsam mustrit sobitada ja peenikesi, järjekindlalt värviga täituvaid augukesi ja peale trükkimist neid pestes puhastada. Ehkki imetlesime küll õlitatud papil eelnevate tapeeditrükkalite tööd, otsustasime tänapäevase šabloonimaterjali kasuks. Liati oli ju tegu viimase kihiga tapeedimustrist, ja ei tahtnud sellega riskida, et täpid liialt väikesed jäävad või hoopistükkis viimases kihis kusagile haihtuvad.

7. Muster hakkab valmima, puudu veel vaid viimistlevad heledad täpid.

8. Valmis tapeeditüki värv kinnitasime suurema kulumiskindluse saavutamiseks lakiga.

9. Tapeedi trükkimise osa on valmis ja seinakandmise ootel.

Värvid ja pigmendid ostetud: Safran OÜ
Tootja: Kreidezeit Naturfarben GmbH
Kasutatud värv: kaseiinvärv (art.2105)

Värvitoonide retseptid:

1. toon (taust)

15% hirvepruun umbra

1,5% naturaalne umbra

2. toon (helehall)

8% ardenni tume umbra

2% naturaalne umbra

3. toon (tume, sinakashall)

20% raudoksiidmust

3% ultramariinsinine

1,3% spinelltürkiis

4. toon (sinakasroheline)

3% spinelltürkiis

1% ultramariinsinine

2% mustjaspruun umbra

5. toon (valkjashall, täpid)

1% ardenni tume umbra

0,3% rohekas umbra, tume

2% titaanvalge